

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a JUDr. Petra Paludu, v právnej veci žalobcu **Ing. M. M., K.**, zastúpenému JUDr. A. N., advokátom so sídlom v P., proti žalovanému **Krajskému riaditeľstvu policajného zboru, Krajskému dopravnému inšpektorátu v Prešove**, Pionierska 33, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného č. p.: KRP-DI-SK-187/2010 zo dňa 5. januára 2011, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 1S/28/2011-23 z 27. septembra 2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 1S/28/2011 – 23 z 27. septembra 2011 **p o t v r d z u j e .**

Žalovaný **j e p o v i n n ý** nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania z titulu trov právneho zastúpenia v sume 77,29 € na účet jeho právneho zástupcu do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

O d ô v o d n e n i e

I.

Konanie o priestupku

Rozhodnutím Okresného dopravného inšpektorátu v Prešove zo dňa 12. októbra 2010 č. p.: ORP-DI-BCP-412/2010 v spojení s rozhodnutím Krajského riaditeľstva PZ, Krajského dopravného inšpektorátu v Prešove z 5. januára 2011 č. p.: KRP-DI-SK-187/2010 bol Ing. M. M. uznaný za vinného z priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. a/, k/ zákona č. 372/1990 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej iba ZP) na tom skutkovom základe, že 30. mája 2010 o 01.00 hod. viedol motorové vozidlo Škoda Felícia, ev. č. P. v Prešove po Švábskej ul., následne po ul. Urxovej a opäťovne po ul. Švábskej, kde vozidlo zaparkoval pred obytný blok s popisným číslom 33. Po zaparkovaní bol hliadkou PZ, ktorá počas celej jeho jazdy jazdila so služobným motorovým vozidlom za ním, kontrolovaný, pričom pri kontrole bolo zistené, že motorové vozidlo viedol bez platných dokladov potrebných pri vedení a prevádzke motorového vozidla a následne po poučení na výzvu policajta sa odmietol podrobiť vyšetreniu na alkohol, ktoré sa vykonáva dychovou skúškou pomocou analyzátoru dychu typu Alcotest 7410 Dräger s tým, že sa nežiadal na vyšetrenie a odber krvi alebo iného biologického materiálu v zdravotníckom zariadení, či nie je ovplyvnený alkoholom, ktorý môže znížiť jeho schopnosť bezpečne viesť vozidlo. Za tento priestupok mu bola podľa § 22 ods. 2 písm. a/, e/ ZP uložená pokuta vo výške 500,- EUR a zákaz činnosti viesť motorové vozidlá na dobu 30 mesiacov, ako aj povinnosť nahradiť trovy konania v sume 16,- EUR.

II.

Konanie na prvostupňovom súde

Krajský súd v Prešove na základe žaloby Ing. M. M. (ďalej žalobca) preskúmal správne konanie a rozhodnutia v ňom vydané. Po vypočutí žalobcu i zástupcu žalovaného na pojednávaní 27. septembra 2011 zrušil rozhodnutie žalovaného i prvostupňového správneho orgánu a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Rozsudok odôvodnil v podstate tým, že správne orgány rozhodli na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu veci, nevykonali vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu a porušili základné pravidlá správneho konania. Žalobca sa v priestupkovom konaní bránil, že motorové vozidlo neriadil a išiel si pre určité podozrenia do motorového vozidla. Je tu teda skutkový stav, kedy žalobca

tvrdí, že nebol účastníkom cestnej premávky a vodičom a tvrdením príslušníkov PMJ PZ, že ním bol. Platí zásada, že podozrivému z priestupku musí byť vina nespochybniteľným spôsobom preukázaná, avšak v predmetnej veci taký skutkový stav nebol zistený. Príslušníci PMJ PZ mali postupovať tak, aby ich postup nebolo možné spochybniť a úkony realizovať v čase, keď žalobca bol v postavení účastníka cestnej premávky a vodiča.

Krajský súd v Prešove citujúc zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov uviedol, že tento zákon v § 46 upravuje, že rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

Podľa § 47 ods. 3 citovaného zákona, v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

To teda znamená, že odôvodnenie musí poskytnúť skutkovú a právnu oporu výroku rozhodnutia. Krajský súd z dôvodov uvedených v žalobe dospel k záveru, že rozhodnutia boli vydané na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu a sú nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, preto napadnuté rozhodnutie žalovaného v spojení s rozhodnutím správneho orgánu prvého stupňa zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie podľa § 250j ods. 2 písm. c/, d/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len "O.s.p.") s tým, že v ďalšom konaní je nevyhnutné doplniť dokazovanie v takom rozsahu, aby bolo nepochybne preukázané, že žalobca sa dopustil priestupkov proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky ako účastník cestnej premávky a vodič motorového vozidla. Je nesporné, že občan, ktorý sa nachádza mimo motorového vozidla, už nie je vodičom, a ak príslušníkmi policajného zboru nie je pristihnutý pri vedení motorového vozidla, táto skutočnosť musí byť preukázaná inými dôkaznými prostriedkami tak, ako to upravuje zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v ustanovení § 34.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že žalobcovi, ktorý mal v konaní úspech, priznal náhradu trov konania podľa vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnej pomoci podľa ich vyčíslenia v sume 231,88 € a 33 € z titulu zaplateného súdneho poplatku.

III.

Odvolanie

Proti rozsudku Krajského súdu v Prešove podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie, ktoré odôvodnil v podstate tým, že poukázal na nedôvodne reštriktívne posúdenie správy o výsledku objasňovania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky (str. č. 13 ods. 4 rozsudku), že z nej nevyplýva odmietnutie žalobcu vyjadriť sa v nej. Poukázal pritom na skutočnosť, že uvedenú správu nechápe ako výlučný prostriedok zápisu skutočností zistených na mieste zistenia priestupku, a že policajti hliadky PMJ KR FZ v Prešove priamo doplnili o spracovaný úradný záznam k zistenému konaniu žalobcu, v ktorom uviedli ďalšie podrobnosti i dôvod nepredloženia vodičského preukazu žalobcom. Žalovaný sa ďalej nestotožňuje s hodnotením Krajského súdu v Prešove, že práve pre neúplnosť uvádzanej správy a jej dopĺňanie úradným záznamom nie je možné posúdiť tvrdenia žalobcu o osobe pána M., t. j. či nie sú iba účelové. Žalovaný zastáva názor, že posúdením tohto návrhu na vypočutie pána M. sa náležite zaoberal už v rozhodnutí o odvolaní na strane č. 5, ako aj vo vyjadrení k žalobe.

Žalovaný ďalej uviedol, že policajti hliadky PZ nemali žiaden dôvod v spracovanej správe uvádzať prítomnosť pána M. z dôvodu, že nebol na mieste kontroly a že jeho prítomnosť žalobca v čase dokumentovania veci zjavne nijak neuvádzal, nenavrhol uviesť ho ako svedka (vyjadrenie k žalobe strana č. 2 dole). Žalovaný má za to, že práva žalobcu podľa § 73 ods. 2 zákona o priestupkoch neboli v konaní o priestupku porušené. Rešpektovanie tohto ustanovenia nie je dôvodné spájať so štádiom objasňovania veci na mieste udalosti (žalobca bol v tom čase výlučne podozrivým zo spáchania priestupku, čo uvádza aj príslušné poučenie v uvádzanej správe, mal možnosť sa k veci vyjadriť, čo však nevyžil), t. j. nebol obvineným z priestupku. V taktom procesnom postavení bol až po vyhlásení, resp. oznámení obvinenia pracovníkom správneho orgánu. Žalovaný ďalej zastáva názor, že veľmi malý počet služobných motorových vozidiel je vybavených kamerovým systémom zaznamenávajúcim priebeh služobnej činnosti, t. j. spáchanie priestupku a jeho následné dokumentovanie. Žalovaný nemal a nemá dôvod pochybovať o zmyslových a rozumových schopnostiach prítomných policajtov, je presvedčený, že na zrakové vnímanie jazdiaceho vozidla a následné vystúpenie jeho vodiča nie je potrebný ani služobný pomer, keďže výpovede a zistenia policajtov sú pravdivé a vierohodné, ale že sú aj sami osebe dostatočné k preukázaniu zodpovednosti žalobcu na spáchaní priestupku.

Žalovaný preto navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky s odkazom na vyššie uvedené hodnotenie v konaní o odvolaní zrušil rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 1S/28/2011-23 z 27. septembra 2011 a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, resp. aby napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietla.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu zotrval na tom, že vozidlo neriadil, hovoril na terase s pánom M., a to bol i dôvod, prečo sa nachádzal pri vozidle, odkiaľ vyberal písomnosti, a tiež prečo nemal doklady potrebné pri vedení vozidla. Navrhol rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť.

IV.

Konanie pred odvolacím súdom

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“) v spojení s § 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo (podľa § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 211 a nasl. O. s. p.) a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Podľa § 250ja ods. 2 O. s. p. odvolací súd rozhodne o odvolaní spravidla bez pojednávania, ak to nie je v rozpore s verejným záujmom. Na prejednanie odvolania nariadi pojednávanie, ak to považuje za potrebné, alebo ak vykonáva dokazovanie.

V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že krajský súd v prvostupňovom konaní prejednal napadnuté rozhodnutie na nariadenom pojednávaní dňa 27. septembra 2011, na ktorom sa zúčastnil právny zástupca žalobcu a mal možnosť sa vyjadriť k prejednáwanej veci. Odvolací súd nepovažoval preto za potrebné na prejednanie veci nariadovať pojednávanie a takýto postup nebol v rozpore s verejným záujmom.

Deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený 1. augusta 2012 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O. s. p.).

Z obsahu pripojených spisov odvolací súd zistil, že predmetom súdneho prieskumu je rozhodnutie žalovaného z 5. januára 2011, č. p. KRP-DI-SK-187/2010 v spojení s rozhodnutím Okresného dopravného inšpektorátu v Prešove z 12. októbra 2010 č. p.: ORP-DI-BCP-412/2010, ktorými bol žalobca uznaný za vinného z priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. a/, k/ zákona č. 372/1990 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej iba ZP) na tom skutkovom základe, že 30. mája 2010 o 01.00 hod. viedol motorové vozidlo Škoda

Felícia, ev. č. P. v Prešove po Švábskej ul., následne po ul. Urxovej a opätovne po ul. Švábskej, kde vozidlo zaparkoval pred obytný blok s popisným číslom 33. Po zaparkovaní bol hliadkou PZ, ktorá počas celej jeho jazdy jazdila so služobným motorovým vozidlom za ním, kontrolovaný, pričom pri kontrole bolo zistené, že motorové vozidlo viedol bez platných dokladov potrebných pri vedení a prevádzke motorového vozidla a následne po poučení, na výzvu policajta sa odmietol podrobiť vyšetreniu na alkohol, ktoré sa vykonáva dychovou skúškou pomocou analyzátoru dychu typu Alcotest 7410 Dräger s tým, že sa nežiadal na vyšetrenie a odber krvi alebo iného biologického materiálu v zdravotníckom zariadení, či nie je ovplyvnený alkoholom, ktorý môže znížiť jeho schopnosť bezpečne viesť vozidlo. Za tento priestupok mu bola podľa § 22 ods. 2 písm. a/, e/ ZP uložená pokuta vo výške 500,- EUR a zákaz činnosti viesť motorové vozidlá na dobu 30 mesiacov. Bola mu tiež uložená povinnosť nahradiť trovy konania v sume 16,- EUR.

Podľa § 2 ods. 1 ZP, priestupkom je zavinené konanie, ktoré porušuje alebo ohrozuje záujem spoločnosti a je za priestupok výslovne označené v tomto alebo v inom zákone, ak nejde o iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitných právnych predpisov, alebo o trestný čin.

Podľa § 22 ods. 1 písm. a), a k) ZP, priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky sa dopustí ten, kto

- a) ako vodič vozidla sa odmietne podrobiť vyšetreniu na zistenie požitia alkoholu alebo inej návykovej látky spôsobom ustanoveným osobitným predpisom, 3a) hoci by také vyšetrenie nebolo spojené s nebezpečenstvom pre jeho zdravie,
- k) iným konaním, ako sa uvádza v písmenách a) až j), poruší všeobecne záväzný právny predpis o bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky.

Podľa § 1 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke (ďalej len „ZCP“) tento zákon upravuje pravidlá cestnej premávky, **práva a povinnosti osôb v súvislosti s cestnou premávkou**, pôsobnosť orgánov verejnej správy na úseku organizácie riadenia cestnej premávky, vedenie vozidiel, evidenciu vozidiel a správne delikty za porušenie tohto zákona.

Podľa § 13 ods. 1, 2 Vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 9/2009 Z.z. z 20. decembra 2008, ktorou sa vykonáva zákon o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov, znamenie na zastavenie vozidla sa musí dávať včas, zreteľne a s ohľadom na okolnosti cestnej premávky, aby vodič mohol bezpečne zastaviť vozidlo a aby sa neohrozila bezpečnosť cestnej premávky.

Policajt dáva znamenie na zastavenie vozidla zdvihnutím ruky alebo zdvihnutým zastavovacím terčom (č. Z 5a), alebo svetidlom vyžarujúcim svetlo červenej farby, ktorým pohybuje v hornom polkruhu. Z idúceho vozidla môže dávať policajt toto znamenie kývaním ruky zvisle hore a dolu, vysunutým zastavovacím terčom alebo rozsvietením nápisu STOP umiestneného na vozidle. Z idúceho vozidla možno pokyn na zastavenie vozidla zdôrazniť zvláštnym výstražným svetlom, prípadne aj zvláštnym zvukovým znamením podľa § 40 zákona. Pokyn na zastavenie vozidla možno dávať z vozidla idúceho pred zastavovaným vozidlom, ako aj z vozidla idúceho za zastavovaným vozidlom. Pri zastavovaní vozidla idúceho pred vozidlom, z ktorého policajt dáva pokyn na zastavenie vozidla, sa zvláštne výstražné svetlo a zvláštne výstražné zvukové znamenie použije vždy.

Podľa § 2 ods. 2 písm. u/ ZCP na účely tohto zákona sa rozumie vodičom osoba, ktorá vedie vozidlo.

Podľa § 3 ods. 1 ZCP, účastník cestnej premávky je povinný dodržiavať pravidlá cestnej premávky ustanovené v tomto zákone.

Podľa odseku 2 písm. c/ toto ustanovenia účastník cestnej premávky je ďalej povinný poslúchnuť pokyn, výzvu alebo príkaz policajta súvisiaci s výkonom jeho oprávnení pri dohľade nad bezpečnosťou a plynulosťou cestnej premávky, strpieť výkon jeho oprávnení, ako aj pokyny iných osôb, ktoré na to oprávňuje tento zákon alebo osobitný predpis.

Podľa § 4 ods. 1 písm. b/ citovaného predpisu vodič je povinný mať pri sebe platné doklady predpísané týmto zákonom alebo osobitným predpisom.

Podľa § 137 ods 2, písm. b/ ZCP porušením pravidiel cestnej premávky závažným spôsobom je odmietnutie podrobiť sa vyšetreniu na zistenie požitia alkoholu alebo inej návykovej látky.

Podľa § 32 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov, správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si zaobstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov.

Podľa § 51 zákona č. 372/1990 Zb.(ďalej iba ZP), ak nie je v tomto alebo v inom zákone ustanovené inak, vzťahujú sa na konanie o priestupkoch všeobecné predpisy o správnom konaní.

Podľa § 60 ods. 1 ZP orgány oprávnené objasňovať priestupky (§ 58 ods. 3) sú pri objasňovaní priestupkov oprávnené

a) vyžadovať vysvetlenie od fyzických osôb alebo právnických osôb; vysvetlenie od maloletého alebo mladistvého možno vyžadovať len za prítomnosti jeho zákonného

zástupcu alebo fyzickej osoby, ktorá sa osobne stará o maloletého alebo mladistvého na základe rozhodnutia podľa osobitných predpisov, 8b) alebo zástupcu zariadenia, v ktorom je maloletý alebo mladistvý umiestnený na základe rozhodnutia súdu podľa osobitných predpisov, 8c) alebo zástupcu orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,

b) vyžadovať vysvetlenie od štátnych orgánov alebo obcí,

c) vyžadovať odborné vyjadrenie od príslušných orgánov,

d) vykonávať alebo vyžadovať úkony potrebné na zistenie totožnosti osôb a ich pobytu,

e) vyžadovať predloženie potrebných podkladov, najmä spisov a iných písomných materiálov.

Podľa § 60 ods. 2 ZP o úkonoch uvedených v odseku 1 napíše orgán oprávnený objasňovať priestupky (§ 58 ods. 3) záznam alebo ich výsledok zapíše do správy o výsledku objasňovania priestupku.

Podľa § 60 ods. 4 ZP správa o výsledku objasňovania priestupku podľa odseku 3 písm. d/ obsahuje a/ označenie orgánu, ktorý vykonával objasňovanie, b/ stručné a výstižné popísanie skutkového stavu s uvedením, o aký priestupok ide. c/ osobné údaje podozrivého z priestupku, poškodeného a prípadných svedkov spolu so stručným obsahom ich výpovede. Podľa ods. 5 tohto ustanovenia – k správe o výsledku objasňovania priestupku podľa odseku 4 sa pripoja všetky dôkazy, ktoré sa získali počas objasňovania priestupku.

Preskúmaním predloženého spisového materiálu Najvyšší súd SR, ako súd odvolací, zistil, že správne orgány – Okresný ani Krajský dopravný inšpektorát – aplikovali nesprávne najmä ustanovenia zákona o priestupkoch v aktuálnom znení na vzniknutú situáciu. Krajský súd v Prešove vydal správne a zákonné rozhodnutie.

Predovšetkým je dôležité uviesť, že v cestnej premávke orgány policajného zboru zabezpečujú plynulosť a bezpečnosť cestnej premávky uplatňovaním oprávnení uvedených v zákone a vykonávacích predpisoch. Zákon ani vykonávacie predpisy nepredpokladajú zneužívanie jeho ustanovení, avšak z dôvodu, aby nevzniklo podozrenie, že sa tak predsa len nestalo, musia byť oprávnenia policajta v doprave (a rovnako tak i na iných úsekoch činnosti) používané striktne v súlade so zákonom.

Ak následne vznikne podobná situácia ako v prerokúvanom prípade, nemôže mať policajný orgán ako orgán objasňujúci priestupok i orgán, ktorý zistil jeho spáchanie a odovzdal ho na prejednanie priestupkovému orgánu, komplikácie s predložením dôkazov o jeho spáchaní. Na priestupkové konanie, ktoré má povahu „trestného“ konania, sa z dôvodu podobnej povahy v podstate (aj keď nie bez výnimiek) vzťahujú všetky základné zásady

trestného konania. Na rozdiel od trestného konania však v priestupkovom konaní v doprave k spáchaniu skutku dochádza spravidla vždy za prítomnosti policajných orgánov. To na jednej strane uľahčuje ich preukázanie a sťažuje možnosti obštrukcií na strane priestupcov, na strane druhej však zvyšuje nároky na orgány objasňujúce priestupok, aby správnou aplikáciou právnych noriem vylúčili akékoľvek pochybnosti o manipulácii konania o priestupku, v snahe za každú cenu usvedčiť potenciálneho páchatel'a.

Zo znenia úvodného ustanovenia zákona o cestnej premávke vyplýva nielen to, že upravuje práva a povinnosti osôb v súvislosti s cestnou premávkou, pôsobnosť orgánov verejnej správy na úseku organizácie riadenia cestnej premávky, ale aj to, že sa v súlade so zásadou právneho štátu uvedeného v článku 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nepoužije svojvoľne a dokonca v rozpore s významom a účelom zákona.

V týchto súvislostiach je preto dôležité v prebiehajúcom konaní ozrejmiť, čo viedlo policajnú hliadku v zložení práp. R. P. a npráp. J. M. 30. mája 2010 o 01.10 k prenasledovaniu vozidla, ktoré mal viesť ako vodič žalobca a za predpokladu, že taký dôvod spočíval v podozrení, že vodič pácha priestupok, malo to najst' odraz prinajmenšom v úradných záznamoch vyhotovených touto hliadkou k správe o objasňovaní priestupku (ďalej iba správa). Ani zo správy, ani zo záznamu uvedenej hliadky nič také nevyplýva. Logicky sa preto natíska otázka, v čom spočíva činnosť hliadky PMJ PZ OPP KR PZ v Prešove, ak vozidlo, ktorého spôsob jazdy ani správanie vodiča nejavia žiadne známky spáchania, či dopúšťania sa priestupku, je vytipované ako vozidlo potenciálneho priestupcu a je náhle, z popudu hliadky a jej vlastnej úvahy, objektom prenasledovania.

Ak dôvod spočíval v skutočnosti, ktorá má ostať utajená, alebo z iných neznámych dôvodov, mala hliadka v súlade so zákonom postupovať pri zasahovaní proti potenciálnemu priestupcovi a vozidlo tohto zastavovať a zastaviť v súlade s citovaným ustanovením § 13 ods. 1, 2 Vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 9/2009 Z. z. z 20. decembra 2008, ktorou sa vykonáva zákon o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Ak tak neučinila a neskôr dôvodila, že by tak obmedzila alebo dokonca ohrozila bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky v jednosmernej ulici po jednej hodine ráno, znie to celkom nevierohodne a vyvoláva to pochybnosti o dôvodnosti a účelnosti jej postupu. Navyše ak v správe, ani v zázname, niet o tom zmienky.

Správný a zákonný postup v prípade podozrenia zo spáchania priestupku mal spočívať v okamžitom zastavení vozidla (vzhľadom k nočnej dobe takmer ihneď po jeho spozorovaní) a následnej okamžitej kontrole dokladov a požitia návykových látok vrátane alkoholu. Ak sa tak nestalo, vznikli odôvodnené pochybnosti nielen o tom, aký bol účel prenasledovania

vozidla, ale aj o tom, kto bol vodičom prenasledovaného vozidla, a ak to bol žalobca, z akých dôvodov, pri nedostatku kamery na snímanie, nebol postup hliadky o objasňovaní priestupku od samého počiatku - od spozorovania vozidla do jeho zastavenia, zaznamenaný o to podrobnejšie v správe. Záznam, vyhotovený dodatočne po vyhotovení správy bez prítomnosti potenciálneho páchatel'a priestupku, zrejme nie je celkom v súlade s ustanovením § 60 ods. 1 písm. a/ ZP (tu sa majú na mysli najmä záznamy, ktoré správne orgány – v tomto prípade policajti – vyhotovia na základe úkonov vykonaných voči tretím osobám, napr. svedkom priestupku, nie o ich vlastných zisteniach, pretože tie by mala obsahovať samotná správa) a opakovane zvyšuje podozrenie z možnosti manipulácie s faktami a ich úpravou podľa potreby hliadky a v rozpore so záujmami priestupcu, najmä, keď sa žalobca už k nim (na rozdiel od správy vyhotovenej na mieste priestupku) nemohol vyjadriť. Najpodstatnejšie však je, že správa, záznam a neskoršie podané vysvetlenia členov hliadok nie sú obsahovo totožné, čím vzbudzujú najväčšie pochybnosti o spáchaní priestupku, tak ako je popísaný hliadkou.

Treba mať totiž na zreteli, že páchatel' priestupku je v konaní o priestupku vždy v menej výhodnom postavení brániacej sa osoby, ktorá musí znášať postup a rozhodnutie orgánov objasňujúcich priestupok a fakticky až po podaní žaloby na preskúmanie rozhodnutia a postupu správnych orgánov objasňujúcich priestupok na súd, sa postavenia žalobcu i žalovaného vyrovnajú tým, že z oboch strán sa stávajú rovnocenné strany súdneho sporu. To je nakoniec i jeho účel v súlade s ustanovením § 244 ods. 1 O. s. p.

Ak príslušníci polície práp. R. P. a npráp. J. M. mali úmysel postihnúť páchatel'a priestupku, mali konať v súlade so zákonom a nespoliehať sa len na to, že to, čo opomenuli uviesť v správe na mieste páchania priestupku, možno kedykoľvek doplniť záznamom, či iným dokladom, navyše s odlišným obsahom, pričom, ako správne uviedol vo vyjadrení žalobca, v jeho prospech sa na ním navrhované doplňujúce dôkazy už neprihliada. Doplnenie správy o priestupku by sa malo vždy vykonať za prítomnosti páchatel'a priestupku tak, aby bola splnená zákonná podmienka možnosti priestupcu vyjadriť sa ku všetkým, teda i novým tvrdeniam do správy doplneným. Spôsob dopĺňania správy aj záznamami vyhotovenými samotnou hliadkou ako orgánom objasňujúcim priestupok je v zásade neprípustný, pretože mení orgán objasňujúci priestupok na svedka a naopak.

Treba prisvedčiť tvrdeniam žalovaného, že úlohou orgánov polície je, nielen v tomto prípade, zabezpečiť bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky. Je však nevyhnutné prihliadať na to, aby boli postihovaní predovšetkým páchatelia priestupkov, ktorí sa opakovane a závažným spôsobom dopúšťajú konania vysoko nebezpečného pre spoločnosť najmä jeho

následkami a dbať tiež na to, aby páchatelia drobných priestupkov neboli vystavovaní neodôvodneným represiám zo strany oprávnených orgánov konajúcich o priestupkoch.

Z toho hľadiska orgány polície mali dbať nielen na to, aby splnili svoju zákonnú povinnosť preukázať vinu páchatel'a, ale tiež nekompenzovať výškou pokuty a zákazu činnosti neochotu žalobcu dobrovoľne prispieť k objasneniu priestupku.

Vzhľadom na to, že zasahujúca hliadka PMJ sama svojim postupom spochybnila zistenia o priestupku, je nevyhnutné vykonať úkony nariadené krajským súdom - najmä vypočuť ako svedka pána M., prípadne ďalšími ešte vykonateľnými dôkazmi (doplňujúcimi výpovedami zasahujúcich príslušníkov odstraňujúcimi pochybnosti o zákonnosti ich postupu) podporiť tvrdenie, že žalobca bol vodičom vozidla, ktoré 30. mája 2010 sledovali a neskôr žalobcu i kontrolovali pred blokom s popisným číslom 33 na Švábskej ulici v Prešove.

Po vrátení veci na nové konanie a rozhodnutie budú mať správne orgány možnosť doterajšie pochybenia napraviť a v súlade so zákonom i rozhodnutiami Krajského súdu v Prešove i súdu odvolacieho znova rozhodnúť o konaní žalobcu i o primeranom treste.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 250k ods. 1 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 a 2 O. s. p. a § 246c ods. 1 vety prvej O. s. p. tak, že žalobcovi, ktorý mal úspech vo veci, priznal ich náhradu. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi trovy odvolacieho konania v uplatnenej výške 77,29 € (57 € + 7,41 € režijný paušál + 20% DPH) za jeden úkon právnej služby (vyjadrenie k odvolaniu žalovaného) na účet jeho právneho zástupcu JUDr. A. N., do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 1. augusta 2012

JUDr. Zuzana Ďurišová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Andrea Jánošíková